

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

MUGU VITA HVÍ VIT KANNA

Aftur hesaferð sendu Pisa-kanningarnar eina sjokkbylgju gjøgnum føroyska skúlalandslagið. Ikki tí, vit høvdu ikki væntað tað heilt stóra í mun til tær kanningar, sum fyrr hava verið gjørdar – men tað hevði fløvað at sæð eina framgongd, og hon er ikki nóg eyðsýnd, hóast landsstýrismaðurin fegnast um ta lítlu framgongd, sum hóast alt var at hóma.

Í blaðnum í dag hevur Rógvi Thomsen, sum er pedagogiskur ráðgevi, harðar atfinningar at Menta-málaráðnum, sum ikki alment setur navn á øll tey fakligu fyrivarnini, ið eiga at verða tikin viðvíkjandi Pisa-kanningini. Hann heldur rætt og

slætt, at kanningin er óbrúkilig, tí hon ikki lýkur alment galdandi hagfrøðisligar reglur.

Sjálvandi skulu slíkar kanningar takast við fyrivarni, so sum landsstýrismaðurin og fólkiní kring hann eisini vísa á. Men tað sum Rógvi Thomsen eftirlýsir er, at eingin sigur nakað um, at sjávlur máttin, sum kanningin verður gjørd uppá, eisini skal takast við størsta fyrivarni.

Vit kunnu so spyrja okkum sjálvi, hví vit gera slíkar kanningar? Vita vit ikki at svara, so hava vit ein trupulleika. Tað at vit kunnu sammeta okkum við fólk í øðrum londum kann sjálvandi vera gott.

Men um vit ikki vísindaliga kunnu standa við tað, sum kannað verður, so er líka vítt sum sítt.

Rógvi Thomsen saknar eisini frágreiðing til kanningina og vísir á, at frágreiðingin til føroysku kanningina bara fyllir 20 síður, meðan frágreiðingin til ta dansku kanningina fyllir 164 síður.

Vit kunnu geva honum rætt í, at tað er sera óheppið, um úrslitið av kanningini verður, at hon fer at verða brúkt negativt til at niðurgera skúlar og lærarar og banka teir upp á pláss við trongum, stýrandi námsætlanum. Hann heldur, at lærarar skulu ansa eftir Pisa-øsingini og heldur nýta sítt vit og skil.

Kanningin má ikki nýtast til niðurgerð av skúlum

Sjálvandi eiga vit at gera alt til tess at børnini fáa ein so góðan skúla, sum tilber. Her hvílir stór ábyrgd á lærarum, skúlamynduleikum, politikarum og ikki minst á foreldrum, sum kunnu gera nógv beinleiðis og óbeinleiðis at hjálpa til, at vit fáa heimsins besta skúla.

Men er tað so, at hendan kannigin ikki er eftirfarandi – og vita vit ikki hví, vit gera hesar kanningar, so hava vit ein trupulleika.

Vil hava »storm-ferðavinnu«

– Stormur, orkan, heglingur, regn, kavarek, mjørki. Okkara fantastiska land og náttúra gevur okkum ein framúr møguleika at raðfesta og marknaðarføra eina storm ferðavinnu um veturin.

Tað sigur Kaj Leo Holm Johannesen, løgmaður, á Facebook. Hann heldur eisini, at tað er upplagt at seta á

stovn eina altjóða hægri útbúgving innan meteorologi í Føroyum.

– Eg elski gott veður, men mær dámar eisini væl ein góðan storm av og á. Eg vóni, at okkara sjófólk eru á tryggunum stað, meðan lágtrýstini ýla framvið oyggjunum, skrivar løgmaður á Facebook um nátturðatið í sunnukvøldið.

Nýggj Vísindasiðseminevnd sett

Karsten Hansen, landsstýrismaður hevur valt nýggja Vísindasiðseminevnd. Vísindasiðseminevndin tekur við 1. januar 2014.

Sjey limir eru í nevndini, av hvørjum trý granska ella hava granskað í heilsu. Hesi verða vald eftir tilmæli frá Læknafelag Føroya. Fýra av limunum eru leikfólk. Nevndin skipar seg við formanni og næstformanni.

Limirnir í Vísindasiðseminevnd Føroya eru:

- Jens Andreasen, deildarlækni og granskari
- Shahin Gaini, yvirlækni og granskari
- Ann Østerø, depilsleiðari á Rannsóknarstovuni á Landsjúkrahúsinum
- Armgarð Arge, cand. theol og tíðindakvinna

- Oluf Færø, cand. scient.
- Halgir Winther Poulsen, cand. jur., advokatur
- Gunvør á Norði, postdoc. Varalimir eru:
- Katrin Danielsen, kommunulækni
- Poula Reinert Petersen, sjúkrarøktarfrøðingur og cand. scient. san.

- Kári Purkhús, lívfrøðingur
- Marita Debes Magnussen, medisinskur mikrobiologur

Um Vísindasiðseminevnd Føroya

Eitt samt Løgting samtykti í summar ríkislógartilmæli um at seta í gildi fyri Føroyar "Lov om videnskabetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter".

Lógin ásetur, at áðrenn farið verður undir eina

heilsuvísindaliga granskingarverkætlan, sum fevnir um menniskju ella menniskjaligt lívfrøði - eitt nú vevnað ella ílegur - skal verkætlanin góðkennast av serligari nevnd, sum ber heitið Vísindasiðseminevndin.

Skipanin við vísindasiðseminevnd hevur, sum yvirskipað endamál at tryggja, at verkætlanir innan heilsugransking verða framdar vísindasiðsemiliga ráðiligt. Atlit til rættindi og trygd hjá teimum, ið luttaka í granskingarverkætlanum, eru altíð týðningarmiklari, enn vísindalig áhugamál fyri at skapa møguleikar fyri menning av nýggjari vitan. Skipanin við vísindasiðseminevndum er tí týðningarmikil fyri menningina av heilsugransking í Føroyum.

Skammið tykkum

HØGNI HOYDAL
KJAK SÍÐA 14

Vit eiga evnaríkan ungdom

HANUS SAMRÓ
KJAK SÍÐA 14

Vestergaard krevur meira enn Ísland

- Eg kann ikki góðtaka eina loysn, har Føroyar í framtíðini fáa sama part sum Ísland og væl minni enn 15 prosent av samlaðu makrelkvotuni, sigur Jacob Vestergaard

Landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum er greiður í sínum svari til Mariu Damanaki, fiskivinnukommissar.

Hóast Jacob Vestergaard á felags tíðindafundi í Tinganesi hósdagin segði tilboðið frá Mariu Damanaki vera áhugavert, so kemur tað ikki til sjóndar í svarinum, sum fór úr Fiskimálaráðnum til Brússel í gjárkvøldi.

Úr svarinum kemur til kennar, at leisturin hjá Mariu Damanaki er, at Føroyar og Ísland skulu fáa sama part av makrelstovninum.

Men tað gongur ikki, sambært Jacobi Vestergaard.

- Eg kann ikki góðtaka eina loysn, har Føroyar í framtíðini fáa sama part sum Ísland og væl minni enn 15 prosent av samlaðu

makrelkvotuni, sigur Jacob Vestergaard í svarinum til Damanaki.

Í brævinum minnir landsstýrismaðurin á, at hann á toppfundinum í síðstu viku gjørdi greitt, at tað má vera munur á føroysku og íslensku makrelkvotuni.

- Tað er mín greiða fatan, at Føroyar eiga at siggjast sum eitt strandaland í eini komandi avtalu um makrelin, sigur Jacob Vestergaard.

Jaligi tónin frá síðstu viku sæst tó partvís aftur í svarinum frá Jacobi Vestergaard, sum endar brævið til Mariu Damanaki við at heita á kommissarin um at halda fram við síni roynd at finna semju um makrelbýtið. Og somuleiðis sigur landsstýrismaðurin seg framhaldandi vilja arbeiða fyri at finna eina loysn á makreltrætuni.